

Sygn. akt I NSW 292/20

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Widło (przewodniczący)

SSN Marcin Łochowski

SSN Grzegorz Żmij (sprawozdawca)

w sprawie z protestu R.W.

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
przy udziale:

1) Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,

2) Prokuratora Generalnego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 28 lipca 2020 r.

pozostawia protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

R.W. w dniu 13 lipca 2020 r. o godz. 14:41 wniósł w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (t.j. Dz.U. 2020, poz. 1046), do Sądu Najwyższego, protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej w piśmie z 20 lipca 2020 r. wyraził opinię, że wniesiony protest nie spełnia wymogów formalnych przewidzianych dla protestu wyborczego, dlatego też powinien pozostać bez dalszego biegu.

Prokurator Generalny w swoim stanowisku z dnia 21 lipca 2020 r. wyraził pogląd, iż protest wyborczy należy pozostawić bez dalszego biegu, albowiem R.W. wniósł go przed datą rozpoczęcia biegu terminu, co oznacza, że ów protest należy uznać za przedwczesny.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Protest wyborczy R.W. podlegał pozostawieniu bez dalszego biegu.

Prawo obywatela do wniesienia protestu wyborczego wywodzi się z przepisów konstytucyjnych. Jak stanowi art. 129 ust. 2 Konstytucji RP, wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej na zasadach określonych w ustawie.

Zasady i tryb organizacji wyborów Prezydenta RP w związku z ogłoszonym stanem epidemii na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej reguluje ustawa z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (t.j. Dz.U. 2020, poz. 979, zwana dalej u.wyb.2020). W zakresie nieuregulowanym w ww. ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (t.j. Dz. U. 2019, poz. 694 ze zm., zwanym dalej k.wyb.) (art. 1 ust. 2 u.wyb. 2020).

Jak stanowi art. 15 ust. 2 u.wyb. 2020, protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego nie później niż w ciągu 3 dni od dnia podania wyniku wyborów do publicznej wiadomości przez Państwową Komisję Wyborczą. Przepisy Kodeksu wyborczego rozróżniają pojęcie „ogłoszenia wyników głosowania”, jakie ma miejsce po I turze, a więc sytuacji kiedy żaden kandydat nie otrzyma więcej niż połowy głosów, od „ogłoszenia wyników wyboru”, co ma miejsce po II turze wyborów lub I turze wyborów jeżeli któryś kandydat otrzyma więcej niż połowę głosów. Możliwość składania protestów i kompetencja Sądu Najwyższego do ich rozpatrywania otwiera się dopiero z chwilą podania wyników wyborów do publicznej wiadomości (art. 15 ust. 2 ustawy, art. 321 § 1 k.wyb.).

W dniu 13 lipca 2020 r. w Dzienniku Ustaw pod pozycją 1238 ukazało się Obwieszczenie Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 13 lipca 2020 r. o wynikach ponownego głosowania i wyniku wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Państwowa Komisja Wyborcza podała wyniki wyborów na konferencji prasowej w dniu 13 lipca 2020 r. o godzinie 19:50.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, zgodnie z którym protest złożony przed podaniem wyników wyboru Prezydenta do publicznej wiadomości jest przedwczesny (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 20.09.2011 r., III SW 12/11, z 22.10.2019 r. I NSW 88/2019, z 24.10.2019 r. I NSW 87/2019). W niniejszej sprawie protest R.W. wniesiony został zanim Państwowa Komisja Wyborcza podała wyniki wyborów.

Biorąc pod uwagę powyższe, skoro możliwość składania protestów otwiera się dopiero z chwilą podania wyników wyborów do publicznej wiadomości, co w przedmiotowej sprawie na chwilę wniesienia protestu przez R.W. nie miało miejsca, jego protest, jako przedwczesny – niespełniający warunków formalnych (art. 15 ust. 2 u.wyb. 2020 w zw. z art. 321 § 1 k.wyb. i w zw. z art. 1 ust. 2 ustawy), należało pozostawić bez dalszego biegu

Zgodnie z art. 322 § 1 zd. 1 k.wyb. Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniający warunków określonych w art. 321 k.wyb.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy na podstawie art. 322 § 1 zd. 1 k.wyb. w zw. art. 15 ust. 2 u.wyb. 2020, w zw. z art. 321 § 1 k.wyb. i w zw. z art. 1 ust. 2 ustawy pozostawił protest bez dalszego biegu.